

Cuprins

Listă de abrevieri	XI
Cuvânt-înainte	XV
Partea I. Victima	1
Capitolul I. Exilul din sine și din lume	1
Secțiunea 1. Împiedicarea de a fi	4
§1. Violul – o crimă al cărei autor se simte nevinovat și a cărei victimă se culpabilizează	4
§2. „O după-amiază pentru tot restul vieții”	6
§3. O forță care se întreține singură și pe care nimic nu o poate opri.....	7
§4. Tu, propriul tău dușman.....	8
§5. O paralizie a timpului interior.....	10
§6. Pierderea în lume, pierderea lumii.....	10
Secțiunea a 2-a. Un exil față de sine și față de societate.....	12
§1. Legea tăcerii	13
§2. Forța negării.....	14
Secțiunea a 3-a. O crimă instituțională	16
§1. Mai rău decât fragilitatea – experiența etică a perisabilității regulii	17
§2. Spectrul răului în instituții	19
§3. Justiția, condiția încrederii în lume.....	20
Capitolul II. Un rău „de nejudecat”?	21
Secțiunea 1. Explozia ordinii juridice	22
Secțiunea a 2-a. Caracterul insuficient al regulii	23
§1. O criză a probei – crimele perfecte.....	24
§2. O criză a dreptului de a te plânge – decăderea	25

§3. Criza imputării – nediferențierea victimei de vinovat.....	26
§4. Mai rău decât impunitatea – protejarea vinovaților ...	28
Secțiunea a 3-a. Imposibilitatea oricărei echivalențe	29
Secțiunea a 4-a. Impasul răzbunării	30
Secțiunea a 5-a. Ambiguitățile excluderii	32
Secțiunea a 6-a. Necesara deschidere a rațiunii juridice	33
§1. Refuzul unei regresii spre religie	34
§2. O justiție la înălțimea provocării victimelor	35
§3. Viziunea unitară despre subiectul de drept și dependența de intimitate	36
§4. Extinderea domeniului justiției la raporturile cu sine, cu ceilalți și cu cetatea	37
Capitolul III. Să ieși din tine ca să regăsești lumea	39
Secțiunea 1. Pasivitatea victimei.....	39
Secțiunea a 2-a. Ieșirea din tăcere	41
§1. Dilema plângerii în justiție	42
§2. Provocarea unei justiții nesubstitutive	42
§3. Necesarii purtători de cuvânt	44
§4. Obiectivarea nefericirii și depersonalizarea victimei.....	45
§5. A-ți dori dreptatea.....	46
§6. A vorbi.....	47
§7. A-ți da (ție însuți) un semn de viață.....	48
Secțiunea a 3-a. A povesti.....	48
§1. Povestea	49
§2. Legea individuală și „totalitatea vieții”	50
§3. O forță care leagă (trecutul și eul actual).....	52
Secțiunea a 4-a. A reîncepe.....	54
§1. Refuzul și consimțământul	55
§2. Timpul „infinat al fecundității”	56
Partea a II-a. Reparația.....	59
Capitolul IV. A repara ireparabilul.....	59
Secțiunea 1. Limitele unei viziuni contabile a reparației	61
§1. O depășire a presupuzițiilor liberale ale dreptului	62

§2. Un moment de cumpănă	63
§3. Nu poate exista reparație perfectă decât în domeniul contabil.....	65
Secțiunea a 2-a. Cum să reparați ireparabilul?.....	66
§1. Bani pentru a reintegra în lumea obișnuită	66
§2. Reparația prin ritualul justiției	67
§3. Reparația prin simbol – recunoașterea.....	67
§4. Un cuvânt de recunoaștere dublat de bani	68
§5. Reparația prin elementul civic – capacitatea regăsită	70
Secțiunea a 3-a. „Restul” ca bun propriu	71
§1. Un act poetic.....	71
Capitolul V. Întâlnirea	73
Secțiunea 1. Cele trei indeterminări ce pândesc justiția restaurativă	73
Secțiunea a 2-a. Două forme de justiție	74
§1. Un spațiu banal și egalitar	75
§2. Scena și jocul, anti-scena și autenticitatea.....	76
Secțiunea a 3-a. Alianța restaurativă.....	78
§1. Reuniunea-separare trimite la un numitor comun.....	78
§2. Nu universalul abstract al legii, ci un cerc pertinent de socializare.....	80
§3. Terțul consensual și separator.....	81
Secțiunea a 4-a. Două statute acordate cuvântului.....	82
§1. Cuvânt atestat, cuvânt suspectat – două dispoziții originare	82
§2. Confesiunea ca tip de discurs	85
§3. Argumentativul și reconstructivul	87
Secțiunea a 5-a. O adunare și o separare.....	88
§1. Reunierea prin cuvânt.....	91
§2. A regăsi distanța potrivită față de sine, de ceilalți, de instituții.....	92
§3. De la victime la martori, de la martori la experți.....	93

Capitolul VI. Terțul chemat să reconstruiască	95
Secțiunea 1. Victima în exces. Deposedarea de semnificația propriei experiențe	96
§1. Marele inchiuzitor și procesul stalinist	97
§2. Un adevăr politic	98
Secțiunea a 2-a. Autodistrugerea și terțul refondator.....	99
§1. O dimensiune existențială a justiției revelată de lipsa sa	101
Secțiunea a 3-a. Justiția între iubire și putere.....	104
Partea a III-a. Justiția.....	107
Capitolul VII. Refacerea lumii	107
Secțiunea 1. Justiția obișnuită, justiția originarului	108
§1. Obișnuitul și originarul	108
§2. Mediarea instituțională și angajamentul cetățenesc	109
§3. Regula dată și justiția care se află în fiecare	111
Secțiunea a 2-a. Refacerea lumii comune	112
§1. Timpul permanent al fondării	113
§2. Un spațiu care poartă în el sensul justiției	114
§3. O experiență vie de umanitate la îndemâna tuturor.....	116
Secțiunea a 3-a. O concepție colectivă despre originea răului.....	119
§1. O înțelegere teribilă	120
§2. Responsabilități difuze	121
§3. Netratabilul și contradicția „sociabilității nesociale”	122
Secțiunea a 4-a. Privirea de dreptate.....	123
§1. Starea limită a unei justiții fără cuvinte	123
§2. A deveni martorul lumii	125
§3. O etică a privirii.....	126
§4. Justiția comisiilor.....	127
Capitolul VIII. Regăsirea inocenței	129
Secțiunea 1. O criză simbolică.....	130
§1. Justiția trebuie considerată ca o formă simbolică	130

Secțiunea a 2-a. O nouă dialectică a răului și a justiției.....	132
Secțiunea a 3-a. Umanitatea ca apartenență comună	138
§1. Cele două căi ale universalului – prin lege și prin umanitate.....	138
§2. Validitatea exemplară	140
Secțiunea a 4-a. Orizontul inocenței regăsite.....	141
§1. Regăsirea inocenței pierdute.....	142
Capitolul IX. Echivalența și regenerarea	146
Secțiunea 1. Două idei de justiție.....	147
§1. Convertibilitatea nefericirii și convertirea unei energii de a trăi.....	148
§2. Reconectarea la energie dincolo de formele procedurale.....	149
§3. Convertirea violenței	150
§4. Echivalență și regenerare.....	152
§5. Logici nu antagoniste, ci colaborative	154
Secțiunea a 2-a. Cum este posibilă coexistența acestor două concepții?.....	155
§1. Cunoașterea catedrei, cunoașterea cărnii	155
§2. Un raport de „cuprindere reciprocă”	157
§3. O împlinire.....	159
§4. Incompletitudine și împlinire.....	159
§5. Regula celor trei unități	160
Secțiunea a 3-a. Justiția ca mediu al împlinirii	161
Secțiunea a 4-a. Justiția – instituție și chemare de a exista	164
§1. Madona Sixtină de Vassili Grossman.....	164
Concluzie. Viața regăsită	166
Mulțumiri	171
Bibliografie.....	173